УТВЪРЖДАВАМ:
ГАЛИНА САКАРОВА
ДИРЕКТОР НА СУ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ“, ГРАД ШУМЕН
ЗАПОВЕД № РД-06-169/18.10.2018 Г.

ПРОГРАМА
ЗА ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИКА В СУ „ТРАЙКО СИМЕОНОВ“, ГРАД ШУМЕН
ЗА УЧЕБНАТА 2018 - 2019 ГОДИНА

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание, Протокол № РД-06-18/14.09.2018 г.

I. ОСНОВНИ ИДЕИ

Пътят към успешен процес на приобщаващо образование минава през училищното лидерство, през превръщането на училището в общност от професионалисти, които имат знанията, и уменията да бъдат полезни на децата, които работят в отношение на доверие, в екип и с участието на родителите. Качественото образование е право на всеки, като приобщаващото образование е неизменна част от това право. Промените в образователната система, с влизането в сила на новия закон за предучилищното и училищно образование и на Наредбата за приобщаващо образование, са в посока гарантирането на това образоавние.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Библиотечно-информационно обслужване;
9. Грижа за здравето;
10. Поощряване с морални и материални награди;
11. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
13. Логопедична работа.

III.ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА

А. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.

Срок: Постоянен

Отговорник: Всички учители, психолог, логопед и ресурсни учители
Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности.
Срок: IX, X 2018 г.
Отговорник: Всички учители, психолог и ресурсни учител
Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.
Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители
Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
В. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.
Осигуряване на подходящи информационни материали за учениците .
Срок: в часовете за кариерно развитие
Отговорник: Класни ръководители
Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „ Моята работа“ с учениците от IV и VII класове.
Срок: по график, включен в годишните планове на часа на класа
Отговорник: Класни ръководители
Процеса на търсене и кандидатстване за работа. Умение за писане на CV и мотивационно писмо. Беседа и упражнение с учениците от XI, XII класове.
Срок: IV. 2019
Отговорник: Учители по български език и литература
Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в час на класа, за учениците от VII, X, XI, XII.
Срок: Постоянен
Отговорник: Класни ръководители,
Г. Дейности, свързани със занимания по интереси.
1. Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическия съвет и Родителски клуб.
Срок: Постоянен
Отговорник: Ученически съвет, Родителски клуб
2. Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия – тържества, конкурси, състезания, концерти.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители
Д. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.
Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
Срок: Постоянен
Отговорник: Магдалена Стоянова

Е. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.

Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: Постоянен

Отговорник: Директор, зам.-директор АСД

Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: Постоянен

Отговорник: Мед. сестра, психолози,класни ръководители

Провеждане на тематични инсктруктажи.

Срок: Постоянен

Отговорник: Класни ръководители

Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм.

Срок: Постоянен

Отговорник: Учители по ФВС

Ж. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.

Съобщаване и похвала за постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност по радиоуредбата на училището.

Срок: Постоянен

Отговорник: Всички учители

Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.

Срок: Постоянен

Отговорник: Всички учители

Избор и награждаване на Клас на годината.

Срок: Постоянен

Отговорник: Всички учители

Връчване на похвални писма до родителите на ученици с отличен успех и високи постижения.

Срок: Постоянен

Отговорник: Всички учители

Материални награди за високи постижения на отделни ученици.

Срок: Постоянен

Отговорник: Директор

И. Дейности, свързани с превенция на насилието.

1. Провеждане на регулярни срещи с Ръководството на училището и Педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: Постоянен

Отговорник: Ръководство

2. Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/ насилие и ученици с агресивно поведение от педагогически съветник.

Срок: Постоянен

Отговорник: психолог

3. Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.
Срок: Постоянен
Отговорник: Класни ръководители
4. Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психолигическа подкрепа на ученици в риск.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
5. Провеждане на лекции, беседи, презентации на следните теми:

- Превенция на трафика на хора;
- Превенция на хив/спин;
- Превенция на агресивното поведение на юношите
- Разрешаване на конфликти
- Агресия и нейното проявление
- Рисково сексуално поведение
- Кибертормоз

Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
6. Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото:
Срок: Постоянен
Отговорник: Ученически съвет
7. Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолози
8. Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
9. Провеждане на вътрешно училищни обучения на преподавателите за справяне с агресията на учениците.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
10. Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители.
Срок: Постоянен
Отговорник: Класни ръководители, психолог
11. Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, Детска педагогическа стая и други институции.

Срок: Постоянен
Отговорник: Ръководство, психолог

Й. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

1. **Дейности, свързани с мотивация на учениците:**

Приемане на Етичен кодекс на учениците.
Срок: септември 2018 г.
Отговорник: Зам.-директор АСД

Създаване на клубове и групови занимания по интереси.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти, поздравителни съобщения по уредбата на училището, похвални писма до родителите.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Осигуряване на възможност за пълноценен диалог и обмен между учениците от начален, среден и горен курс.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Провеждане на дискусии и беседи с учениците от различните образователни степени на тема смисъла от образование, лични интереси, успешна реализация.
Срок: Постоянен
Отговорник: Класни ръководители

Изготвяне на портфолио на новоприетите ученици.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Прилагане на конкретни мерки за подобряване на дисциплината в часовете с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:

- Точни критерии за взаимоотношенията в класната стая;
- Взаимоуважението като основен принцип на отношенията учител – ученик и ученик – ученик;
- Изготвяне и спазване на критериите за оценяване;
- Спазване на умерена дистанция учител – ученик;
- Разнообразяване методите на преподаване;
- Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички предмети;
- Отчитане напредъка на ученика

Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Осигуряване на консултации по отделните предмети.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители
Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

2. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа. Планът за подкрепа включва:
- целите, задачите и видът на допълнителната подкрепа за личностно развитие;
- описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес;
- определяне на срока на предоставяне на допълнителната подкрепа;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на ученика;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
- определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
- описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
- описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен
Отговорник: координатор, учители
Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.
Срок: Постоянен
Отговорник: Класни ръководители
Консултиране на ученика и/ или родителите с психолог.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
Включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.
Срок: Постоянен
Отговорник: психолог
Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители

Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).
Срок: Постоянен
Отговорник: Педагогическия екип
Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желание и възможности.
Срок: Постоянен
Отговорник: Педагогическия екип
Изготвяне на индивидидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици.
Срок: Постоянен
Отговорник: Педагогическия екип

К. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

1. Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.
Срок: Постоянен
Отговорник: логопед, ресурсни учители
2. Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
Срок: м. Септември 2018 г.
Отговорник: Директор
3. Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището като се определя водещ на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.
Срок: постоянен
Отговорник: Екип за подкрепа на личностно развитие
4. Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители, психолог, логопед, ресурсни учител
5. Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор, учители
6. Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор
7. Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: Постоянен
Отговорник: Екипите за подкрепа на личностно развитие
8. Насочване за индивидуална работа с педагогически съветник, логопед, ресурсен учител.
Срок: Постоянен
Отговорник: Всички учители, психолог, логопед, ресурсен учител
9. Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор, учители
10. Координаторът координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полагагрижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор, учители
11. Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор
14. Координаторът координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална образователна подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в училището.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор
15. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година координаторът изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор
16. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи и степени на образование на учениците или между институциите в системата на училищното образование.
Срок: Постоянен
Отговорник: координатор

IV. ДЕЙНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА:

1. Създаване на екипи за подкрепа за личностно развитие за ученици (ЕПЛР) със специални образователни потребности (СОП).
   Срок: м. IX.2018 г., Отг. Директор
2. Изготвяне и утвърждаване на График за провеждане на заседанията на ЕПЛР на ученици със СОП.
   Срок: м. IX-XI.2018 г., Отг. Директор, председател на ЕПЛР
3. Изготвяне на Годишен план за работа на училищния психолог, лигопед, ресурсни учители.
   Срок: м. IX-XI.2018 г., Отг. Членове на ЕПЛР
4. Изготвяне на индивидуални учебни програми за учениците със СОП.
   Срок: м. IX-XI.2018 г., Отг. Ресурсни учители, учители по учебни предмети.